

HISTORIA

PARAFIALNEGO CHÓRU

1913 - 2013

"JUTRZENKA"
z Bojszów

Parafia Narodzenia Św. Jana Chrzciciela
Bojszowy, dnia 5 maja 2013 r.

HISTORIA I OSIĄGNIĘCIA 100 - LETNIEGO CHÓRU PARAFIALNEGO „JUTRZENKA” w Parafii Narodzenia Św. Jana Chrzciciela w Bojszowach.

Święty Augustyn pozostawił nam słowa: „Kto śpiewa, dwa razy się modli” – czyli „Módlmy się śpiewając i modląc się śpiewajmy”.

Z zasłużonym chórem kościelnym „JUTRZENKA” istniejącym przy Parafii Narodzenia Św. Jana Chrzciciela w Bojszowach można modlić się śpiewając nawet trzykrotnie i więcej.

Już od 100 lat pieśniami swymi wielbi on Boga i upiększa uroczystości religijne, a czasem także świeckie. Sto lat mierzony czasem ludzkiego życia, to 3 pokolenia - ani to dużo, ani to mało, lecz dość na tyle, by Ci, którzy zapoczątkowali, a potem tworzyli w parafii bojszowskiej zorganizowany ruch śpiewaczy, dawno już od nas odeszli. Niewielu już pozostało Bojszowian, którzy pamiętają o tym – „jak to dawno temu było i jakim cudem do dzisiaj wszystko to przetrwało?”

W dniu **5 maja 2013 r. minęła 100-letnia rocznica** powstania parafialnego chóru „**JUTRZENKA**”. Jego obecni członkowie i zarząd chcąc ocalić od zapomnienia ciekawą, piękną i długą jego historię, poczynili wiele działań zmierzających do należytego uhonorowania tego jubileuszu. Między innymi również w tym celu opracowano niniejsze reminiscencje o chórze - jako załącznik do płyt z filmami upamiętniającymi to niecodzienne wydarzenie.

NARODZINY „JUTRZENKI”

Długie, zawile i jakże bardzo ciekawe są dzieje chóru „Jutrzenka”, który w Bojszowach działa do teraz od **1913** roku. Chór ten powstał właśnie wtedy z inicjatywy ofiarnego krzewiciela polskości, mieszkańca Bojszów – **śp. Jana Jęczmyka**. Jako jego założyciel został on też pierwszym prezesem **Bojszowskiego Towarzystwa Śpiewaczego**. Śp. Jan Jęczmyk nie był muzykiem, więc nie mógł on prowadzić nowo powołanego chóru w sposób profesjonalny. Dlatego rozpoczęto usilne poszukiwania muzyka zdolnego do prowadzenia nowej grupy śpiewaczej. Kilkumiesięczne poszukiwania zakończyły się w końcu sukcesem i pierwszym dyrygentem chóru „Jutrzenka” został **śp. Teodor Lewandowski**, mieszkaniec Katowic oddalonych od Bojszów o około 35 km. Przyjeżdżał on na próby raz na tydzień - pokonując pociągiem zawiłą wówczas drogę - z Katowic do Bierunia Nowego, a stamtąd rowerem do Bojszów.

śp. Jan Jęczmyk

- założyciel chóru "**Jutrzenka**", ur. 17.06.1883 r. w Bojszowach, zamordowany w obozie koncentracyjnym Auschwitz 30.03.1942 r. – (foto 1)

Próby odbywały się z udziałem kilkudziesięciu kobiet i mężczyzn w domu **śp. Jakuba Kapiasa**. W tamtym okresie nie było łatwo prowadzić zespół, który składał się z tak dużej ilości osób. Na naszym terenie panowali wtedy Niemcy, którzy cały czas utrudniali działalność chóru stwarzając mu ustawiczne trudności i kłopoty - szykanując działaczy oraz jego członków. Na nic się to jednak zdało, bo Bojszowiacy ponad wszystko ukochali śpiew i nie bali się ówczesnych władz niemieckich oraz swoich prześladowców. Dla zmylenia ciągle ingerującego w sprawę chóru żandarma pruskiego, uciekano się do podstępu, śpiewając podłożony pod właściwą melodię inny tekst, który miał mniejszy wydźwięk patriotyczny, co nie drażniło tak mocno butnych Niemców. Do dziś zachowały się niektóre dokumenty i partytury z tamtego okresu. Chór z zapałem ćwiczył wtedy pieśni polskie i religijne takie pieśni jak: **"Gdy świta poranek"**, **"Orły, sokoły"**, **"Przyjaźń, o bracia"**, **"Stańmy bracia wraz"**. Na ich podstawie można w wiarygodny sposób ustalić jakim repertuarem mógł poszczycić się ówczesny chór „**Jutrzenka**". W czasie I wojny światowej ograniczono aktywność chóru, a nawet całkowicie zawieszono jego działalność. W okresie wojennym nie było prawie żadnych szans na publiczne śpiewanie polskich utworów, a ówcześni działacze zdawali sobie sprawę z tego, iż nie należy stwarzać jakiegokolwiek niebezpieczeństwa dla osób śpiewających w bojszowskim chórze. Najlepszym wyjściem było więc przeczekanie tych trudnych i niebezpiecznych lat wojny.

Chór ponowną działalność reaktywował zaraz po zakończeniu I wojny światowej, tj. w grudniu 1918 roku. Wtedy dyrygował nim **śp. Jan Bula**, mieszkaniec Bojszów, a w roku 1922 batutę przejął **śp. Ludwik Żebro**. Zaraz po nim dyrygentem chóru został **śp. Janeczko**(jego imię jest nieznane).

W roku 1924 przybył do Bojszów nowy kierownik szkoły - **śp. Józef Gruener**. On też uwielbiał muzykę i śpiew, więc natychmiast przystąpił on do jeszcze większego uaktywnienia działalności bojszowskiego chóru, zwiększając jednocześnie jego skład osobowy o dalsze kilkadziesiąt osób. Od roku 1932 kontynuatorem jego dzieła oraz kolejnym krzewicielem ruchu śpiewaczego w Bojszowach był **śp. Alfons Ryszka**, który zasłynął też z tego, że był on wielkim i oddanym przyjacielem młodzieży.

Ks. Józef Grycman

- administrator do 1922 roku, a w latach 1923-1948 proboszcz Parafii Narodzenia Św. Jana Chrzciciela w Bojszowach. . (foto 2)

CZAS ŚWIETNOŚCI CHÓRU.

W dniu 2 lutego 1939 roku przybył do Bojszów nowy, młody organista kościelny – **śp. Piotr Siwy** - absolwent Szkoły Muzyki Kościelnej im. św. Grzegorza w Katowicach.

Ówczesny Proboszcz Parafii Bojszowskiej - **śp. ksiądz Józef Grycman** dał mu posadę organisty bojszowskiego po organiście **śp. Ludwiku Adamusie**, który przyjął posadę organisty w kościele w Bieruniu Nowym. Już od samego początku **śp. Piotr Siwy** zainteresował się działalnością miejscowego chóru kościelnego „**Cecylia**”, a także zaczął pogłębiać on swoją wiedzę na temat chóru „**Jutrzenka**”.

Po bliższym poznaniu kilku Bojszowian, w tym: - **śp. Aleksandra Lipki**, **śp. Karola Piekorza**, **śp. Pawła Jęczmyka** oraz **śp. Franciszka Rogalskiego**, nowy organista bojszowski wiedział już, jak bardzo mocno ludzie z Bojszów umiłowali śpiew i jak wysoko cenią sobie oni swoje oba chóry - „**Św. Cecylię**” i „**Jutrzenkę**”.

Nie mógł on oprzeć się tej pięknej sprawie i od samego początku swego pobytu w Bojszowach zaczął działać na rzecz obu tych chórów.

Próby chóru kościelnego „**Św. Cecylii**” odbywały się w miejscowym kościele, zaś chór „**Jutrzenka**” ćwiczył w miejscowej szkole albo też w „organistówce”, szczególnie wtedy, gdy chór miał występować razem z orkiestrą, co dla dyrygenta i śpiewaków było zawsze wielkim wyzwaniem.

W dniu 1 września 1939 roku wybuchła II wojna światowa. Potem już nastąpiła długa, czarna noc hitlerowskiej okupacji. Wtedy nie było już najmniejszych szans na to, aby chór „**Jutrzenka**” mógł kontynuować śpiewaczą działalność. Prawie wszystkich mężczyzn będących jego członkami powołano do wojska. Kobiety i dziewczyny nie miały w tym czasie „głowy” do śpiewania. Okres wojenny był bardzo bolesny i nieprzewidywalny, wszędzie dookoła zapanował strach, smutek i tęsknota za bliskimi. Nieszczęścia wojny nie ominęły też członków chóru. Kilku z nich zamęczyli hitlerowcy w pobliskim Oświęcimiu i w innych obozach koncentracyjnych.

Tam zginęli między innymi – **śp. Jan Jęczmyk** oraz **śp. Wojciech Mańda**. Wielu Bojszowian poległo na frontach wschodniej oraz zachodniej Europy.

Zawierucha wojenna nie ominęła też **organisty** z kościoła pw. Narodzenia Świętego Jana Chrzciciela w Bojszowach. **Śp. Piotr Siwy** został zmobilizowany przez Wojsko Polskie do 4 Pułku Piechoty. W dwudziestym pierwszym pierwszym dniu wojny, pod Tarnowem dostał się on do niewoli niemieckiej. Jeszcze w tym samym roku - przed Bożym Narodzeniem został z niej zwolniony, by w marcu 1942 roku być wcielonym do Wehrmachtu. Dalej była niewola u Aliantów na terenie Francji i Anglii. Okres wojny nie trwa jednak wiecznie i choć wielu śpiewaków z niej nie powróciło, to ich ofiara nie była daremna, bo szczytne i piękne ich dzieło podjęli na nowo ci chórzyści, którzy przeżyli wojenny „koszmar”.

Ludzie, którzy powrócili z wojennej tułaczki do-
czekali się powrotu na Śląsk pięknej i ukochanej ślą-
skiej pieśni. Zaraz po wyzwoleniu Śląska, a później ca-
łej Polski zaczęto w Bojszowach myśleć o ponownym
reaktywowaniu chóru „**Jutrzenka**”. Nie było to łatwe,
bo wielu śpiewaków nie powróciło jeszcze z wojny. Do-
piero w rok po zakończeniu wojny, z inicjatywy **śp.**
Pawła Jęczmyka, śp. Aleksandra Lipki i organisty
śp. Piotra Siwego - chór „**Jutrzenka**” w dniu 22 maja
1946 r. wznowił swą działalność.

Dyrygentem chóru został wtedy organista **śp.**
Piotr Siwy, a jego zastępcą **śp. Aleksander Lipka**, któ-
ry był też choreografem.

Rozpoczęto kompletowanie składu chóru i jego
intensywne próby. Odbywały się one we „dworze” –
(późniejsza siedziba Gminnej Spółdzielni), w miejsco-
wej szkole, a czasem w „organistówce”. Bojszowski or-
ganista **śp. Piotr Siwy** znający biegle zapis nutowy za-
czął utrwalac na papierze wszystkie miejscowe przy-
śpiewki i piosenki ludowe. Nie było wtedy magnetofon-
ów ani innych środków umożliwiających rejestrację
dźwięku, więc każdą wyśpiewaną przez kogoś melodię
trzeba było zapisać - nutka po nutce na papierze z ręcz-
nie namalowanymi pięcioliniami. Dyrygent i organista
bojszowski zebrał w ten sposób kilkaset mniejszych i
większych piosenek ludowych, które śpiewane były po-
tem w Bojszowach oraz w okolicznych wsiach, a także
w różnych miejscach ówczesnego powiatu pszczyńskiego
- czyli od Tychów aż po czeską granicę.

Na fotografii wyżej - organista i dyrygent chóru - **Śp. Piotr Siwy** (od lewej), oraz jego asystent i choreograf chóru – **Śp. Aleksander Lipka** (z prawej)
Fotografia z okresu letniego 1946 roku. (foto 3)

Do dziś zachowało się kilkadziesiąt oryginalnych rękopisów pieśni ludowych utwalonych przez **śp. Piotra Siwego**, a także wiele jego własnych kompozycji muzycznych, z których tylko jedną zdołał wylansować wśród miejscowej społeczności. Jest to kolęda pt. „**Nad stajenką Betlejemską**” - skomponowaną w 1950 r. Najpierw śpiewana była tylko przez chór „**Jutrzenka**”, a później zaczęto ją również śpiewać w bojszowskim kościele. Ta piękna i ujmująca kolęda przetrwała do dzisiaj i nadal od czasu do czasu można ją usłyszeć w pobliskich kościołach w okresie Świąt Bożego Narodzenia.

W tym miejscu wypada serdecznie podziękować obecnie istniejącemu chórowi „**Jutrzenka**” i jego dyrygentowi **Robertowi Koźbiałowi** za profesjonalne i piękne wykonywanie tej kolędy, a także za utrwalenie jej na płycie muzycznej.)

Chór z tamtego okresu śpiewał też wiele innych kompozycji swego dyrygenta, z których wymienić należy między innymi: „**Zachód słońca**”, „**Krzyżyk i olszynki**”, „**Słowiczku mój**”, „**Dziś z piersi naszych jak wolny ptak**”, „**Sen**” oraz „**Mazur**”, (Oryginalne partytury tych pieśni zachowały się do dnia dzisiejszego). W czasie prowadzenia chóru **śp. Piotr Siwy** nawiązuje współpracę ze **Śląskim Związkiem Śpiewaczym**, a także z **Ministerstwem Kultury i Sztuki w Warszawie**, skąd otrzymuje interesujące go partytury potrzebne dla wzbogacenia repertuaru chóru „**Jutrzenka**”.

Pierwszy znaczący oraz galowy koncert pieśni i tańca tego zespołu śpiewaczego zorganizowano w dniu **13 lipca 1948 r.** w rodzimych Bojszowach. Później chór ten zaczął występować też w okolicznych miejscowościach, a także w bardziej odległych zakątkach Polski. Bojszowski chór zaczyna mieć sławę najpierw na Śląsku, a później i na terenie całego kraju. Zaczęto o nim pisać w prasie i mówić w Polskim Radiu w Katowicach.

Na fotografii udostępnionej przez **P. Alfonsa Bulę** z **Bojszów**, uwieczniono małą część składu chóru "**Jutrzenka**" na dożynkach we Wrocławiu w październiku 1949 roku. Stoją od lewej; **Śp. Albin Stalmach**, **Róża Sklorz**, **Łucja Świergolik (Wróbel)**, **Zofia Wróbel (Smółka)**, **Róża Noras** oraz **Alfons Bula**. (foto 4)

W związku z rozgłosem jaki uzyskał, dostrzeżono bojszowskich chórzystów i zaproszono ich do wystąpienia na ogólnopolskich dożynkach w **1949** r. we Wrocławiu i w **1950** r. w Lublinie gdzie jego występy nagradzane były rzesistymi brawami - nawet na stojąco. Zespół brał również udział w wodowaniu rudowęgłowca "**Wincenty Pstrowski**" w Gdańsku oraz na otwarciu trasy „**W-Z**” w Warszawie. W dniach **5 i 6 listopada 1949** r. bojszowski chór wystąpił w **Śląskim Radiu w Katowicach**, gdzie nagrywano z nim audycje ze śpiewem chóru „**Jutrzenki**”, emitowane później na ogólnopolskiej antenie radiowej. Dyrygent **śp. Piotr Siwy, śp. Paweł Jęczmyk, śp. Aleksander Lipka** i wielu innych członków chóru osobiście znało Pana **Stanisława Ligo**nia, prof. **Stanisława Hadynę, prof. Romana Dwornika** oraz wielu innych słynnych muzyków i działaczy śląskich w dziedzinie kultury.

Okres stalinizmu i lata pięćdziesiąte XX wieku były fatalne dla zespołu śpiewaczego, ponieważ ówczesne władze zabraniały wystawiania przedstawień czy koncertów. Taka sytuacja miała bardzo negatywny wpływ na rozwój chóru, jego kondycję, a nade wszystko na samopoczucie śpiewaków. Pod koniec lat 50-tych, utalentowany organista i dyrygent zachorował. Z tego powodu coraz rzadziej dyrygował chórem. Zaczęły się też pojawiać trudności w utrzymaniu dyscypliny wśród śpiewających. Należy tutaj wspomnieć o częstych naciskach politycznych i szantażach na ówczesny zarząd chóru oraz dyrygenta .

Nieraz w dawnej „organistówce” pojawiali się „tajniacy” ze służby bezpieczeństwa PRL. W takich warunkach dyrygent nie potrafił już dalej kierować tym wspaniałym zespołem śpiewaczym. Wtedy, kiedy bojszowski chór **Jutrzenka** był u szczytu swojej sławy, ofiarny i zasłużony **śp. Piotr Siwy** przestał być jego dyrygentem.

Chór nie zaprzestał jednak swojej działalności, aczkolwiek przez długie lata nie umiał już osiągnąć takiej renomy, jaką miał wcześniej. Dopiero w następnych latach ogromna ofiarność ówczesnego nauczyciela **Pana Józefa Mądrego**, kierownika szkoły- **śp. Adama Sowińskiego** i nauczyciela muzyki – **śp. Teofila Tomali** ożywiła amatorski ruch śpiewaczy w naszych Bojszowach. **Pan Józef Mądry** dyrygował chórem przez kilka lat. Po nim dyrygentem chóru został zdolny muzyk z Bojszów – **śp. Teofil Tomala**, który równolegle był nauczycielem w Szkole Muzycznej w Tychach i organistą w kościele pw. Narodzenia Św. Jana Chrzciciela w Bojszowach.

W październiku 1965 r. grupa aktywistów bojszowskich takich jak: **Pan Józef Cichy**, **Pan Jan Sater-nus** i **śp. Alfons Sosna** – ówczesny vice prezes miejscowej Gminnej Spółdzielni „SCH” przyczyniła się w znaczny sposób do przywrócenia dawnych tradycji śpiewaczych w Bojszowach. Wyżej wymienieni to świetni śpiewacy, z których dwóch śpiewa w chórze do nadal.

Właśnie oni zwołali zebranie organizacyjne i powołali kolejny zarząd chóru, którego prezesem został **Pan Grzegorz Wrobel**, który pełnił tę funkcję przez rok. Po nim prezesem chóru został **Pan Józef Cichy**, który niestrudzenie pełnił tę funkcję przez 30-lat - aż do roku 1996. Za uznanie jego zasług, do dzisiaj jest On Prezesem Honorowym „Jutrzenki”.

W tym czasie na dyrygenta powołano miejscowego nauczyciela muzyki – **śp. Henryka Kabiesza**, któremu z powodzeniem pomagała jego **żona Marta**. W tym też okresie do chóru zaczynają garnąć się młodzi ludzie. Wpływa to dobrze na kondycję zespołu, gdyż chór w odmłodzonym składzie zaczyna podbijać serca słuchaczy. Śpiewane wtedy pieśni śląskie i góralskie bardzo podobały się społeczności bojszowskiej,

W **1970** r. po odejściu **Państwa Kabiesz** do innej szkoły, dyrygenturę przejmuje doświadczony muzyk i profesjonalista - **Pan Rudolf Trunk** z Pszczyny. Pod jego batutą do roku **1975** chór „**Jutrzenka**” jeszcze bardziej się rozwija i rozśławia dobre imię Bojszów. Po latach można śmiało stwierdzić, że bojszowski chór właśnie wtedy na nowo odzyskał swoją dawną świetność oraz popularność. Wtedy jeszcze nikt z działaczy chóru ani śpiewaków nie przypuszczał, że stan taki nie będzie trwał długo, a po ponownym odrodzeniu się pięknej pieśni bojszowskiej i śląskiej znów przyjdzie jej zamilknąć na długi czas.

OKRES MILCZENIA „JUTRZENKI”

Czas ery komunizmu w Polsce nie był dobry dla wielu społeczności lokalnych. W 1976 r. dopadło Bojszowy kolejne cywilizacyjne nieszczęście. W tym właśnie roku, spokojna, ale głośna pięknym śpiewem gmina Bojszowy z województwa katowickiego przestała istnieć. Wtedy to w ramach tzw. reformy administracyjnej Gmina Bojszowy została przejęta przez miasto Tychy. W Bojszowach zamarło wtedy prawie wszystko, a najbardziej ucierpiały kultura i stosunki społeczne. Nie miejsce to, ani nie czas na dokładny opis tego niechlebnego wydarzenia, warto jedynie przypomnieć, iż ten niebyt bojszowski trwał lat 16, bo aż do roku 1992.

Od 1976 do 1980 r. "Jutrzenka" ma kolejną przerwę w swojej działalności, aczkolwiek zespół istniał, lecz pod nazwą - "**Bojszowskie Babeczki**". Od 1980 roku chór zaistniał ponownie dzięki ówczesnemu **Proboszczowi ks. Józefowi Kupce** i kiedy dyrygentem został **śp. Teofil Tomala**, a po nim znów **mgr Rudolf Trunk**, który prowadzi chór do 2006 r. W tym okresie działalności występował on z powodzeniem na Festiwalu Zespołów Artystycznych Spółdzielczości Zaopatrzenia i Zbytu woj. Katowickiego w Wodzisławiu, na obchodach Dni Ziemi Pszczyńskiej, na uroczystościach 100 - rocznicy śmierci St. Moniuszki w Katowicach, w eliminacjach śpiewaczych w Wilkowicach, a także występował bardzo dobrą ocenę w koncercie na obronę

Pracy magisterskiej swego **dyrygenta Rudolfa Trunka** abiturienta PWSM w Katowicach.

Ponieważ kościelny chór mieszany „**Jutrzenka**” nie „bawił się w „politykę”, dlatego po reaktywacji gminy bojszowskiej w **1992** roku, szybko otrząsnął się z niebytu i jak ten „Feniks z popiołów”, znów odrodził się i dalej rozwijał. Wszystko to dzięki wytrwałości śpiewaków bojszowskich oraz ich wielkiemu zaangażowaniu się w sprawy miejscowej kultury.

ODRODZENIE

W okresie ponownego rozkwitu chóru, w latach **1996-2001** prezesem był **Pan Franciszek Saternus**. Po nim, od stycznia **2002** roku prezesem chóru „**Jutrzenka**” została Bojszowianka kochająca śpiew - **Pani Dorota Wrobel (z d. Czarnynoga)**. Pani Dorota funkcję tę pełni do dnia dzisiejszego. Zespół śpiewaczy pod jej kierownictwem prężnie się rozwija i znów staje się sławny w całej okolicy, a także na całym Śląsku. Jak za dawnych lat, zespół ten uświetnia wszystkie ważniejsze uroczystości, tak w gminie bojszowskiej jak też w innych bliższych oraz dalszych miejscowościach. Dzięki dyrygentowi **Rudolfowi Trunkowi** i działaczom chóru nadal podtrzymuje się w Bojszowach wspianą tradycję śpiewaczą.

W **2007** r. batutę dyrygencką chóru objęła Pani **Joanna Goc**, po wychowaniu muzycznym w Cieszynie, która prowadziła go przez około 3 lat. Chór w tym cza-

koncertował wiele razy z okazji różnych uroczystości. Najważniejszym jednak wydarzeniem był jubileusz **95-lecia** istnienia chóru. Należy tu podkreślić, że na koncercie jubileuszowym zaśpiewano „**Owe My head**”-pieśń w brzmieniu „**Gospel**”, która była entuzjastycznie przyjęta przez słuchaczy, a na koniec zaśpiewano wspólnie z chórem **im. Ks. Antoniego Chlondowskiego** z Chełmu Śląskiego. Po tym koncercie Pani Goc pożegnała się z chórem, gdyż postanowiła się doksztalać i z powodu czego nie byłaby w stanie pogodzić nadmiaru obowiązków.

Następnie stanowisko dyrygenta objęła na 2,5 miesiąca sympatyczna i młoda (wtedy 19-lat) organistka z Nowych Bojszów. **Pani Maria Fijoł** - (po liceum muzycznym), która lubiła z chórem pracować, podziwiając członków chóru za zaangażowanie, sumienność i bezinteresowność. Współpraca zapowiadała się ciekawie, jednak jej dalsze kontynuowanie nauki w Krakowie musiało ją przerwać.

Od stycznia **2009** r. chórem dyryguje **Robert Koźbiał** – absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie, który jest również organistą w bojszowskim kościele i nauczycielem w Bielskiej Szkole Muzycznej. Występowano z nim między innymi: na Ogólnopolskim Przeglądzie Pieśni Pokutnych i Pasyjnych chórów kościelnych w Żorach, z okazji poświęcenia tablicy pamiątkowej w „Hołdzie Bohaterom Paprocańskiej Ziemi”, którą poświęcił **ks. Arcybiskup Wiktor Skworc** - w kościele

Tychy- Paprocany, jak też corocznie na Powiatowym i Gminnym Przeglądzie Kolędowym w Bojszowach Nowych. Oprócz tego śpiewano ma różnych uroczystościach kościelnych, takich jak: ślubach, urodzinach, pogrzebach, rocznicach, świętach patronalnych i dożynkach.

Chór od **2010** r. współpracuje z **Bojszowską Orkiestrą „Ponticello”**, której dyrektorem artystycznym jest dyrygent **„Jutrzenki”**. Owocem tego są wspólne występy oraz płyta DVD nagrana podczas koncertu kolęd. W latach **2002, 2003, 2006 i 2007** chór był nominowany do Nagrody Starosty Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego w kategorii **“Clemens Pro Cultura”**, W roku **2003** parafialny chór **“Jutrzenka”** zostaje członkiem **Konfraterni Najstarszych Chórów w Polsce** i odznaczony **”Honorową Odznaką Złotą z Laurem”** przyznaną przez **Zarząd Główny Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Warszawie**. Natomiast w **2011** r. został uhonorowany **„Medalem 100 – lecia Śląskich Kół Śpiewaczych”** za długoletnią i owocną działalność. W dniu 21 marca 2013 r. „Jutrzenkę” uhonorowano nagrodą Starosty Powiatu Bieruńsko – Lędzińskiego w Dziedzinie Kultury **„Clemens Pro Arte” za 2012 rok**.

Nie byłoby tych zaszczytów i uroczystości, gdyby nie mecenat **ks. Proboszcza Andrzeja Maślanki** - od **2003** r. Proboszcza Parafii p.w. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Bojszowach. Jest On wielkim melomanem, lubi śpiew i z ogromnym zaangażowaniem poświęca swój czas dla chóru parafialnego **„Jutrzenka”**.

NIEKTÓRE TROFEA „JUTRZENKI”

ODZNAKA HONOROWA ZŁOTA z LAUREM otrzymana w 2003 r. za szczególną działalność organizacyjną i artystyczną w społecznym ruchu muzycznym. **(foto 5)**

MEDAL 100 - LECIA ŚLĄSKICH KÓŁ ŚPIEWACZYCH za długoletnią i owocną działalność przyznany chórowi „Jutrzenka w 2011 r. **(foto 6)**

„CLEMENS” AD 2012 i oryginalna dedykacja: (foto 7)

Kapituła postanowiła przyznać Chórowi Parafialnemu "Jutrzenka" nagrodę za całokształt działalności w stuleciu jego istnienia. Doceniła założycieli chóru w 1913 roku, którzy polską pieśnią przyłączyli się do ruchu niepodległościowego oraz pielęgnowanie tradycji śpiewu chóralnego przez kilka bojszowskich pokoleń. Mając na uwadze wybitne zasługi całego zastępu dyrygentów w rozwój amatorskiego ruchu śpiewaczego, niestrudzenie podtrzymujących tradycję

wspólnego i radosnego śpiewu, z którego Parafia Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Bojszowach od lat słynęła, oraz z wielkim pietyzmem pracujących nad repertuarem wykonywanym na wysokim poziomie artystycznym za niezwykle cenne uznała propagowanie utworów muzycznych stworzonych przez chórmistrza i organistę **Piotra Siwego**, uhonorowanego medalem papieskim "**Pro Ecclesia et Pontifice**", którego dorobek twórczy rozślawił bojszowski chór w całej archidiecezji.

Odznaczenia sztandaru chóru „Jutrzenka” z Bojszów i członków chóru na uroczystej akademii w hali sportowej w dniu 05.05.2013 r.

Sztandar został odznaczony:

1. ODZNAKĄ HONOROWĄ STOPNIA V ZŁOTĄ Z WIEŃCEM LAUROWYM - przyznaną przez Zarząd Główny Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr. Sztandar był odznaczany przez Prezesa **P. Romana Warzechę** i sekretarza **P. Andrzeja Wójcika**. (foto 8)

2. ZŁOTĄ ODZNAKĄ HONOROWĄ za ZASŁUGI dla WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO - przyznaną przez Sejmik Województwa Śląskiego. Sztandar był odznaczany przez Radnego Sejmiku Śląskiego **Pana Piotra Czarnynogę** - członka Kapituły tej Odznaki. (foto 9)

PREZESI I DYRYGENCI CHÓRU

W latach 1913 - 2013.

PREZESI:

Jan Jęczmyk	1913 r.
Antoni Piekarczyk -	1920 r.
Paweł Jęczmyk	1946 r.
Grzegorz Wrobel	1965 r.
Józef Cichy	1966 r.
Franciszek Saternus	1996 r.
Dorota Wrobel	2002 r.- do nadal

DYRYGENCI:

Teodor Lewandowski	1913 r.
Jan Bula	1918 r.
Ludwik Żebro	1922 r.
Józef Gruener	1924 r.
Alfons Ryszka	1932 r.
Piotr Siwy	1946 r.
Aleksander Lipka	1946 r.
(z-ca P. Siwego)	
Józef Mądry	1959 r.
Teofil Tomala	1959 r.
Henryk Kabiesz	1965 r.
Rudolf Trunk	1970 r.
Teofil Tomala	1980 r.
Rudolf Trunk	1994 r.
Joanna Goc	2007 r.
Robert Koźbiał	2009 r. do nadal

Chór „Jutrzenka”- Koncert Kolęd w kościele w Bojszowach w dniu 01.01.2013 r.

W pierwszym rzędzie od lewej stoją: Dorota Oleś, Małgorzata Cichy, Wanda Wyroba, Teresa Mirek, Wiesława Król, Dorota Wrobel, Teresa Kuźnik, Barbara Iosoń, Maria Noras, Danuta Nyga, Teresa Piekorz.

W drugim rzędzie od lewej stoją: Teresa Sosna, Stanisława Krzak, Ilona Ryszka, Agnieszka Wieczorek, Maria Weiss, Anna Latocha, Joanna Gwóźdź, Felicja Szafron, Małgorzata Sapek, Róża Pustelnik, Barbara Grabowska. Na zdjęciu nieobecna jest Gabriela Kocur.

W trzecim rzędzie od lewej stoją mężczyźni: Walenty Blacha, Józef Cichy, Alojzy Solarczyk, Henryk Moćko, Augustyn Czarnynoga, Bernard Szulc, Jan Satenus, Grzegorz Biolik, Jerzy Czempas, dyrygent - **Robert Koźbiał (foto 10)**

Chór „**Jutrzenka**” działający przy parafii św. Jana Chrzciciela w Bojszowach ma dokładnie 100 lat. Bardzo bogata jest jego historia, a za sobą wiele wzlotów i niepowodzeń, zaś przed sobą tylko świetlaną przyszłość. Chór ten od zawsze tworzyli i nadal tworzą wielcy i oddani muzyce pasjonaci. To oni zbudowali pomost międzypokoleniowy, połączyli światopoglądy ludzi, umilali dobre jak i trudne okresy wojen i komunizmu. Nade wszystko, pięknie śpiewali Bogu i ludziom z Bojszów, Śląska i całej Polski. O chórze bojszowskim wiele już napisano, pewnie też wiele jeszcze napisane będzie. W tym miejscu przedstawić należy jednak tych, którzy w większym lub mniejszym stopniu przyczynili się do uwiecznienia i uświetnienia jego pięknej, 100 letniej historii. W tym celu grono najbardziej oddanych i aktywnych działaczy chóru powołało wiele grup ludzi i instytucji pomagających w zorganizowaniu wielkiego jubileuszu 100-lecia.

Powstał **KOMITET OBCHODÓW 100-LECIA PARAFIALNEGO CHÓRU „JUTRZENKA” W BOJSZOWACH**, który podjął szereg działań w kierunku przybliżenia i uczczenia 100-letniej tradycji tego zasłużonego, mieszanego chóru parafialnego.

Najważniejsza uroczystość z okazji jubileuszu 100-lecia odbyła się w dniu **5 maja 2013** roku w kościele bojszowskim i w miejscowej hali sportowej, a jej porządek przedstawia się następująco:

1. **Godz. 16:00 - Msza Św. w kościele w Bojszowach, w intencji żyjących członków chóru.**
 2. **Poświęcenie sztandaru na w/w Mszy Św.**
 3. **Godz. 17:00 – połączony koncert Chóru „Jutrzenka” i Bojszowskiej Orkiestry „Ponticello”.**
 4. **Godz. 18:00 - rozpoczęcie uroczystości w hali sportowej w Bojszowach, a tam:**
 - a. Wprowadzenie pocztu sztandarowego
 - b. Powitanie uczestników uroczystości
 - c. Okolicznościowe przemówienia
 - d. Wręczenie odznaczeń Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr
 - e. Wręczenie okolicznościowych medali 100-lecia chóru „**Jutrzenka**”
 - f. Wyprowadzenie pocztu sztandarowego
 - g. Godzina 19:00 – Uroczysta kolacja
 - h. Zakończenie uroczystości.
- Zwiedzanie wystawy pt. „**100-lat Chóru „Jutrzenka”**”.

CAŁOROCZNY PROGRAM OBCHODÓW 100 – LECIA CHÓRU „JUTRZENKA”

Koncert kolęd w kościele Parafii Narodzenia Św. Jana Chrzciciela w Bojszowach.	Styczeń
Powiatowy i Gminny przegląd kolęd w kościele w Bojszowach Nowych.	Styczeń
Koncert z okazji wręczenia nagrody Starosty Powiatu Bieruńsko – Łędzińskiego „Clemens ProArte”.	Marzec
Śpiewanie pasji w Niedzielę Palmową 2013 r. w kościele bojszowskim.	Marzec
Wystawa 100 – lecia chóru „Jutrzenka”.	Kwiecień
Konkurs wiedzy o chórze „Jutrzenka” dla szkół Gminy Bojszowy	Maj
Nagranie 2 płyt DVD z filmami: Msza św., uroczystość w hali oraz konkurs.	Listopad
Utworzenie strony internetowej o chórze.	Grudzień
Monografia o chórze „Jutrzenka”	Grudzień

**HONOROWY PATRONAT
NAD UROCZYSTOŚCIAMI 100 - LECIA
ISTNIENIA CHÓRU OBJĘLI:**

Ks. Arcybiskup Wiktor Skworec
Wojewoda Śląski Pan Zygmunt Łukaszczyk

**Komitet Obchodów 100 - Lecia
istnienia chóru tworzyli:**

<i>Dorota Wrobel</i>	Prezes chóru „Jutrzenka”
<i>Ks. Proboszcz</i>	
<i>Andrzej Maślanka</i>	Opiekun chóru „Jutrzenka”
<i>Józef Cichy</i>	Honorowy Prezes chóru
<i>Grzegorz Wrobel</i>	Były Prezes chóru
<i>Franciszek Saternus</i>	Były Prezes chóru
<i>Ks. Józef Kupka</i>	Były opiekun chóru „Jutrzenka”
<i>Roman Warzecha</i>	Prezes Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr
<i>Piotr Duda</i>	Przewodniczący Komisji Krajo- wej NSZZ „Solidarność”
<i>Bernard Bednorz</i>	Starosta Powiatu Bieruńsko- Lędzkiego
<i>Jacek Kudela</i>	Dyrektor KWK „Piaś” - Kom- pania Węglowa S.A.
<i>Hubert Chrobok</i>	Prezes ZRI Chrobok
<i>Henryk Chrobok</i>	Prezes ZRI Chrobok
<i>Henryk Utrata</i>	Wójt Gminy Bojszowy

SPONSORAMI UROCZYSTOŚCI 100 – LECIA CHÓRU „JUTRZENKA” byli:

- 1. Kompania Węglowa S.A. Oddział KWK „Piast”**
- 2. Powiat Bieruńsko - Lędziński**
- 3. Gmina Bojszowy**
- 4. Zakład Robót Inżynieryjnych Chrobok**
- 5. Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego Śląska i
Małopolski**
- 6. Nadwiślańska Agencja Turystyczna Sp. z o.o.**
- 7. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa
„Piast”**
- 8. Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” Zakła
du Remontowo - Produkcyjnego**
- 9/ Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowski NSZZ
„Solidarność”**
- 10. Bank Zachodni WBK S.A.**
- 11. Pan Józef Piekorz**
- 12. Zakład Remontowo – Budowlany Janosz**
- 13. Rzymskokatolicka Parafia pw. Św. Jana
Chrzciela w Bojszowach**

PATRONAT MEDIALNY NAD JUBILEUSZEM

1. "Gość Niedzielny"	4. "Echo"
2. "Gazeta Powiatowa"	5. "TVS Katowice"
3. "Rodnia"	6. "Radio Katowice"

Opracowali:

*Dorota Wrobel
Augustyn Czarnynoga
Stanisław Siwy*

na podstawie:

- „Kroniki” sporządzonej przez śp. Henryka Michnola,
- „Reminiscencji o chórze „Jutrzenka”, dyrygenta śp. Piotra Siwego spisanych przez jego syna Stanisława,
- materiałów archiwalnych, które są w posiadaniu chóru.

**Johann Wolfgang von Goethe
pozostawil nam słowa:**

**"Gdzie słyszysz śpiew tam idź,
tam dobre serca mają.
Źli ludzie wierzaj mi,
Ci nigdy nie śpiewają."**

**Parafia Narodzenia Św. Jana Chrzciciela
Bojszowy, dnia 5 maja 2013 r.**